

Deres ref.: 202524740

Vår ref.: AE

Dato: 13.mars 2026

Høringssvar fra Norsk Industri – NVEs forslag om endring av kraftberedskapsforskriften § 4-1 – Reparasjonsberedskap

Innledning

Norsk Industri representerer 3200 medlemsbedrifter. Dette inkluderer mange bedrifter som er avhengig av tilstrekkelig og stabil kraft og virksomheter som er sentrale leverandører til kraftsystemet.

Et velfungerende kraftsystem er selve grunnmuren i det norske samfunnet. Uten strøm stopper produksjon av kritiske industrivarer, sykehus, vannforsyning, mobilnett og digital infrastruktur. Det vil også ramme nødetater, beredskap og Forsvaret. Styrking av reparasjonsberedskapen er nødvendig for å møte dagens sikkerhetspolitiske situasjon og redusere risikoen for langvarige strømbrudd.

Kraftforsynings beredskapsorganisasjon (KBO) består av NVE og alle virksomheter som eier eller driver kraftproduksjon med tilhørende vassdragsregulering, overføring og distribusjon av elektrisk kraft og fjernvarme. Kraftberedskapsforskriften gjelder alle selskaper som er en del av KBO.

De foreslåtte endringene i beredskapsforskriften innebærer at KBO-enhetene må dimensjonere reparasjonsberedskapen på grunnlag av egne risikovurderinger. Nettselskaper skal i tillegg dimensjonere beredskapen for sabotasje mot minst to anlegg, samtidig som sabotasje mot andre KBO enheter. Endringsforslaget gir også beredskapsmyndigheten hjemmel til å kunne fatte vedtak om at KBO-enheter i sin dimensjonering av reparasjonsberedskapen, skal legge til grunn andre spesifikke ekstraordinære forhold enn det som fremgår av bestemmelsen

Forskriften er planlagt å tre i kraft 1. juli 2026

Norsk Industri gir med dette sitt innspill til høringsnotatet om disse endringene. Vi ønsker for fremtiden å stå på listen over høringsinstanser for denne typen saker.

Det er avgjørende med en helhetlig tilnærming til beredskapsarbeidet og sikkerheten må styrkes i alle deler av kraftsystemet.

Norsk Industri støtter de foreslåtte endringene av beredskapsforskriften, men har noen innspill til tiltak og prioriteringer utover dette.

Ytterligere tiltak

Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) gir i sin rapport (25/040) «Styrket sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen – tiltak og prioriteringer» 7 overordnede råd som gir et viktig grunnlag for videre arbeid med økt sikkerhet i norsk kraftforsyning. Norsk Industri vil i særlig grad peke på nødvendigheten av å følge disse rådene:

- *Helhetlig tilnærming til risiko i hele konfliktspekteret:* Dette innebærer blant annet å bruke realistiske verstefallsscenarioer, utvikle planforutsetninger for beredskap i krig og at en større del av kraftsektoren underlegges sikkerhetsloven.
- *Proaktiv tilnærming til digital sikkerhet for å realisere gevinstene ved digitalisering:* Dette krever blant annet en helhetlig handlingsplan for forsvarlig digitalisering av kraftsystemet.
- *Styrket sikkerhet i anskaffelser og leverandørkjeder:* Dette omfatter blant annet å legge vekt på langsiktige sikkerhetsvurderinger og utvide kraftberedskapsforskriften § 7-17 k.
- *Bygge opp reparasjonsberedskap dimensjonert for krigsscenarioer:* Dette innebærer større og flere regionalt spredte beredskapslagre, sikringskrav til lagrene og styrket nasjonal kompetanse og egenkapasitet.

Forslaget som nå er til høring berører i all hovedsak nettselskapenes (KBO-enhetene) sin evne til reparasjon- og gjenoppretting, og adresserer i liten grad tiltak for å forhindre og motvirke at hendelser oppstår, enten som resultat av villedede handlinger som for eksempel cyberangrep eller ekstremvær. Det kan også argumenteres for at produksjonsselskapene bør ha et tilsvarende ansvar som nettselskapene da disse også vil kunne være gjenstand for sabotasje og krigshandlinger.

I det videre forskriftsarbeidet bør NVE

- Utarbeide en veileder for hvordan kraftselskapenes risikovurderinger skal utføres, og hvordan leverandørene bør inkluderes i dette arbeidet.
- Gi anbefaling til hvordan KBOene skal analysere, lage planer, bygge opp kompetanse og trene for svart-start situasjoner og drifting av kraftstasjonene på eget nett i senarioer der større områder blir strømløst og der nett må bygges opp igjen. Her bør leverandørene involveres, da de har viktig kompetanse på dette området
- Tydeliggjøre behovet for geografisk spredte og fysisk sikrede beredskapslagre.
- Tydeliggjøre sammenhenger mellom reparasjonsberedskap, digital sikkerhet og viktigheten av å ha nærhet til leverandører og verkstedkapasitet.

Norsk Industri mener at forslag til forskriftsendringene slik de foreligger er et viktig steg, men at det bør sees på som del av en bredere videreutvikling av kraftberedskapsforskriften i tråd med FFIs anbefalinger.

Det er videre viktig at NVEs vurdering av tiltak og ansvar også gjøres i lys av gjeldende sikkerhetslov og med fokus på totalansvaret i Norge.

Beredskap for kraftforsyningen til den kraftforedlende industrien

Strategien og tiltak for beredskap og reparasjonsberedskap er vesentlig for å sikre den kraftforedlende industrien en stabil, forutsigbar og konkurransedyktig kraftforsyning. Den kraftforedlende industri er viktig for verdiskaping og sysselsetting, men også for levering av kritiske industriprodukter til viktige eksportmarkeder. For denne industrien er det viktig at reparasjonsberedskapen for KBO-enhetene utføres på en kostnadseffektiv måte.

Tydeliggjøring av leverandørenes viktige rolle innen beredskap

Den endrede beredskapsforskriften viser at det skal dimensjoneres for reparasjonsberedskap for anlegg og leverandørutstyr som *transformatorstasjoner, koblingsstasjoner, kraftledninger, omformerstasjoner, beredskapslager eller driftskontrollsystem*.

Høringsforslaget peker på at tilgang på personell og kompetanse for håndtering av samtidige hendelser gjennomgående vil være en utfordring for enkelte komponenter og anleggstyper samt at KBO-enheter ikke trenger å ha alle ressurser selv. Og videre at tilgang til personell, materiell og utstyr kan sikres gjennom samarbeidsavtaler og reservemateriell gjort tilgjengelig for andre, eller organisert i felles lagre av viktige komponenter. Basert på dette mener Norsk Industri at leverandørbedriftenes vesentlige rolle i den nasjonale beredskapen bør tydeliggjøres i beredskapsforskriften. Leverandørene kan tilby kompetent reparasjonspersonell og reparasjonsutstyr i Norge, utvikling og opprettholdelse av kritisk kunnskap, teknologi som kan sikre mot sabotasje og som kan fastsette skadested – og omfang, egnede service/beredskaps-avtaler og felles reservedelslager.

Dette vil imidlertid kreve ekstra personell og produksjonskapasitet på leverandørsiden i en situasjon hvor tilgang til personellkapasitet og spesialkompetanse allerede er krevende, og hvor det er lange leveringstider på utstyr. Dette vil medføre ekstra kostnader for leverandørene, og økonomiske insentiver bør derfor vurderes.

Finansiering

Beredskapsmyndigheten legger til grunn at en innretning i hht. de dimensjonerende scenarioene vil medføre betydelig økte kostnader. Det gjelder blant annet kostnader til:

- økt beholdning av reservemateriell
- mer desentraliserte lagerløsninger
- styrking av reparasjonskapasitet
- nytt og sikret lager- og logistikkgrunnlag
- samhandlingsløsninger, personellberedskap, vaktordninger og kompetanseheving

Samarbeid blant nettselskapene, involvering av leverandører til kraftsystemene og fellesløsninger som REN, vil kunne bidra til å redusere totalkostnaden for bransjen.

Det vil imidlertid være behov for egnede rammebetingelser for KBO-enheter og leverandører for å sikre beredskapsevnen som høringsforslaget legger opp til

Avslutning

Norsk Industri støtter de foreslåtte endringene av beredskapsforskriften, men mener at NVE bør søke en mer helhetlig tilnærming til kraftberedskap og hvor leverandørenes viktige rolle tydeliggjøres

Med vennlig hilsen

Norsk Industri
Arne Eik
Bransjesjef Elektro og Energi